

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Start august 2013 - afslut juni 2016. Eksamenstermin maj/juni 2016
Institution	Tønder Handelsskole, Martin Hammerichsvej 3, DK-6270 Tønder http://www.toha.dk , e-mail: toha@toha.dk , tlf: +45 73 73 40 80
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Virksomhedsøkonomi A
Lærer(e)	Brian Morell Sloth
Hold	2015hh3b.

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Virksomheden og samfundet
Titel 2	Virksomhedens rapportering
Titel 3	Analyse af virksomhedsrapporter
Titel 4	Virksomhedens strategi
Titel 5	Virksomhedens økonomi- og logistikstyring
Titel 6	Aktivitets- og kapacitetsoptimering
Titel 7	Investering
Titel 8	Budgettering

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	<h2 style="color: #4F81BD;">Virksomheden og samfundet</h2>
Indhold	<p><i>Virksomheden og samfund.</i></p> <p><i>Virksomheden i en markedsøkonomi</i> omfatter begrebet markedsøkonomi, herunder udbuds og efterspørgselsmodellen. Virksomhedernes rolle som en del af det økonomiske kredsløb. Udviklingen i erhvervsstrukturen. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for forhold, der kendetegner en markedsøkonomi, forklare virksomheders adfærd i en markedsøkonomi, samt analysere og diskutere udviklinger i erhvervsstrukturen.</p> <p><i>Virksomhedens forskellige livsfaser</i> omfatter livscyklusmodellen. Startfasen, vækstfasen og modningsfasen. Virksomhedens muligheder og behov for styring i de enkelte faser. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for virksomhedens livsfaser, forklare virksomhedens styringsbehov i de enkelte faser, samt analysere og vurdere, hvor en virksomhed befinder sig i en livscyklus.</p> <p><i>Opstart af virksomhed</i> begrebet iværksætter. Forhold i samfundet og kulturen der har betydning for iværksætterens lyst til at starte egen virksomhed. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for begrebet iværksætter, analysere og diskutere, hvordan forhold i samfundet og dets kultur har betydning for iværksætterens lyst til at starte egen virksomhed.</p> <p><i>Virksomheden i vækstfasen</i> omfatter begrebet en vækstvirksomhed. Eksterne og interne forhold der er befordrende for virksomhedens vækst. Vækstvirksomheder og deres betydning for udviklingen i samfundet. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for, hvad der kendetegner en vækstvirksomhed, redegøre for interne og eksterne forhold, der er befordrende for virksomhedens vækst, samt diskutere baggrundene for en virksomheds hidtidige vækst samt eksterne og interne muligheder for fremtidig vækst.</p> <p><i>Virksomheden i modningsfasen</i> omfatter den modne virksomhed. Fra vækst til modning igennem formalisering og strukturering af virksomheden. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for, hvad der kendetegner den modne virksomhed, diskutere og vurdere, hvordan modne virksomheds strukturer og formaliseringer både kan være en styrke og en svaghed for virksomhedens udviklingsmuligheder.</p> <p><i>Økonomiske informationer om virksomheden</i></p> <p><i>Bæredygtig virksomhed</i> omfatter begrebet en bæredygtig virksomhed samt begreberne shareholder og stakeholder. Virksomhedens bæredygtighed beskrevet ud fra en interessentmodel. Virksomheder der på forskellig vis arbejder på at skabe værdier i overensstemmelse med de bæredygtighedskrav der stilles fra virksomhedens nær og fjernmiljø. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for, hvad der kendetegner en bæredygtig virksomhed og de interesser, som specielt knytter sig til shareholders henholdsvis stakeholders, forklare hvilke for-</p>

	<p>hold, der set fra interessenternes synsvinkel har betydning for en given virksomheds bæredygtighed, samt diskutere en virksomheds bæredygtighed set fra såvel en shareholder som en stakeholder synsvinkel.</p> <p>Derudover en gennemgang af virksomhedens indtægter og omkostninger. Der lægges vægt på forståelse af begreberne KO, VO, DB, SO, nulpunktsberegninger samt kalkulationsformer. Eleven skal kunne beregne og anvende begreberne.</p> <p><u>Forlaget Systime Virksomhedsøkonomi A1</u> Kapitel 1 Virksomheden Kapitel 2 Virksomhedens interessenter Kapitel 3 Virksomheden i en markedsøkonomi Kapitel 4 Virksomhedens etablering Kapitel 5 Virksomheden i drift Kapitel 6 Virksomhedens indtægter Kapitel 7 Virksomhedens omkostninger Kapitel 8 Virksomhedens indtjening</p>
Omfang	Ca. 90 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Der anvendes deduktiv undervisningsmetode til indlæring af faglige begreber og metoder og en elevaktiverende arbejdsform ved den praktiske anvendelse af begreber og metoder i forbindelse med løsning af diverse problemstillinger.</p> <p>Med udgangspunkt i et problembaseret undervisningsprincip foretages der en progression fra klasserum (deduktiv undervisning) til træningsrum (induktiv undervisning)</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>I tilrettelæggelsen af undervisningen er der lagt vægt på at eleverne i arbejdet udvikler både faglige og personlige kompetencer</p> <p>Følgende arbejdsformer finder anvendelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forelæsning v/lærere • Gruppesarbejde/projektarbejde • Eksamenstræning (præsentation) <p>Den løbende evaluering (formative) bygger på elevernes skriftlige arbejder og generelle deltagelse i undervisningen, herunder vurderes både arbejdsprocesser og produkter fra deres arbejdsportfolio. Evalueringerne finder sted som individuelle samtaler, dels som gruppesamtaler.</p> <p>Den summative evaluering har som formål at give en endelig vurdering af elevens opnåelse af kompetencer, som er målet med undervisningen. Der vil løbende blive foretaget evalueringer af den enkelte elev. (test af elevens standpunkt).</p>

[Retur til forside](#)

Titel 2	Virksomhedens Rapportering
Indhold	<p><i>Internt regnskab</i> omfatter virksomhedens finansielle rapportering til brug for økonomistyringen. Virksomhedens registreringssystem. Virksomhedens økonomisystem som kilde for økonomiske informationer.</p> <p>Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for begrebet finansiell rapportering og ledelsens behov for finansiell information, redegøre for virksomhedens registreringssystem (de har fået et mini bogføringskursus), herunder kontoplanens opbygning, begreberne indtægter, omkostninger, aktiver og passiver og det samlede regnskabsforløb, opstille resultatopgørelse efter bidragsmetoden samt balance med egenkapital for en enkeltmandsvirksomhed og et selskab ud fra en færdig saldobalance, samt diskutere og vurdere ledelsens behov for finansiell information om virksomheden, og hvilke krav det stiller til virksomhedens økonomisystem.</p> <p><i>Eksternt regnskab</i> omfatter virksomhedens finansielle rapportering til brug for eksterne interessenter. Årsrapportens indhold. Centrale lovregler og standarder af betydning for årsrapporten.</p> <p>Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for begrebet finansiell rapportering og interessenternes behov for finansiell information, redegøre for årsrapportens indhold, herunder formålet med de enkelte bestanddele, redegøre for centrale lovregler af betydning for årsrapporten, opstille artsopdelt og funktionsopdelt resultatopgørelse og balance uden noter ud fra en færdig saldobalance, redegøre for en virksomheds pengestrøm med likviditetsvirkning fra drift, investering og finansiering, samt forklare væsentlige sammenhænge mellem resultatopgørelse, pengestrøm og balance med udgangspunkt i en virksomheds årsrapport. Udover det den ikke finansielle rapportering – grønne regnskaber og CSR</p> <p><u>Forlaget Systime Virksomhedsøkonomi A1</u> Kapitel 9 Årsregnskabet og registreringssystemet Kapitel 10 Det samlede regnskabssystem Kapitel 11 Præsentation af årsregnskabet Kapitel 12 Årsrapporter for selskaber Kapitel 13 Ikke-finansielle rapporter</p>
Omfang	Ca. 40 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Der anvendes deduktiv undervisningsmetode til indlæring af faglige begreber og metoder og en elevaktiverende arbejdsform ved den praktiske anvendelse af begreber og metoder i forbindelse med løsning af diverse problemstillinger.</p> <p>Med udgangspunkt i et problembaseret undervisningsprincip foretages der en progression fra klasserum (deduktiv undervisning) til træningsrum (induktiv undervisning)</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>I tilrettelæggelsen af undervisningen er der lagt vægt på at eleverne i arbejdet udvikler både faglige og personlige kompetencer</p> <p>Følgende arbejdsformer finder anvendelse:</p>

- Forelæsning v/lærere
- Gruppesarbejde/projektarbejde
- Eksamenstræning (præsentation)

It anvendes til problemløsning, informationssøgning og som praktisk redskab til fremstilling af tabeller samt diagrammer.

Eleverne skal arbejde med IT inden for forskellige områder:

- Informationssøgning
- Excel regneark (til opstilling af tabeller og diagrammer)
- Word

[Retur til forside](#)

Titel 3	Analyser af virksomhedsrapporter
Indhold	<p><u>Forlaget Systime Virksomhedsøkonomi A1</u></p> <p>Kapitel 14 Økonomiske analyser Produktivitet og effektivitet. Nøgletalsberegninger. Regnskabsanalysens formål og indhold.</p> <p>Kapitel 15 Analyse af rentabilitet Indsamling af analysemateriale. Rentabilitetsanalysens indhold. Afkastningsgrad, overskudsgrad og AOH Egenkapitalens forrentning og gældsrente.</p> <p>Kapitel 16 Andre analyser Indtjeningsevnen Soliditet og likviditet Andre nøgletal</p>
Omfang	Ca.40 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Der anvendes deduktiv undervisningsmetode til indlæring af faglige begreber og metoder og en elevaktiverende arbejdsform ved den praktiske anvendelse af begreber og metoder i forbindelse med løsning af diverse problemstillinger.</p> <p>Med udgangspunkt i et problembaseret undervisningsprincip foretages der en progression fra klasserum (deduktiv undervisning) til træningsrum (induktiv undervisning)</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>I tilrettelæggelsen af undervisningen er der lagt vægt på at eleverne i arbejdet udvikler både faglige og personlige kompetencer</p> <p>Følgende arbejdsformer finder anvendelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forelæsning v/lærere • Gruppesarbejde/projektarbejde • Eksamenstræning (præsentation) <p>It anvendes til problemløsning, informationssøgning og som praktisk redskab til fremstilling af tabeller samt diagrammer.</p> <p>Eleverne skal arbejde med IT inden for forskellige områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informationssøgning • Excel regneark (til opstilling af tabeller og diagrammer) • Word

[Retur til forside](#)

Titel 4	Virksomhedens strategi
Indhold	<p><u>Forlaget Systime Virksomhedsøkonomi A2</u></p> <p>Kapitel 17 Strategiens kendetegn Strategibegrebet</p> <p>Kapitel 18 Strategisk analyse af eksterne forhold Eksterne analyser, PESTEL, Porters five forces, Porters generiske strategier, Boston matricen. (SW)OT-analysen</p> <p>Kapitel 19 Strategisk analyse af interne forhold Interne analyser, Porters værdikæde, Ansoffs vækstmatrice, SW(OT)-analysen</p> <p>Kapitel 20 Strategisk intention Mission, vision, mål og værdier. Sammenhænge mellem disse.</p> <p>Kapitel 21 Den strategiske plan Krav til den strategiske plan. Opsamling på den interne og den eksterne analyse, Udviklingsbehov. Metoder – traditionel/proaktiv. Vurdering af strategiske muligheder</p> <p>Kapitel 22 Eksempel på strategiplan</p>
Omfang	Ca.30 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Der anvendes deduktiv undervisningsmetode til indlæring af faglige begreber og metoder og en elevaktiverende arbejdsform ved den praktiske anvendelse af begreber og metoder i forbindelse med løsning af diverse problemstillinger.</p> <p>Med udgangspunkt i et problembaseret undervisningsprincip foretages der en progression fra klasserum (deduktiv undervisning) til træningsrum (induktiv undervisning)</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>I tilrettelæggelsen af undervisningen er der lagt vægt på at eleverne i arbejdet udvikler både faglige og personlige kompetencer</p> <p>Følgende arbejdsformer finder anvendelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forelæsning v/lærere • Gruppesarbejde/projektarbejde • Eksamenstræning (præsentation) • Samarbejde med afsætning da vis sammenfald med emner. Vigtigt ifht. SO2 erhvervs-case <p>It anvendes til problemløsning, informationssøgning og som praktisk redskab til fremstilling af tabeller samt diagrammer.</p> <p>Eleverne skal arbejde med IT inden for forskellige områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informationssøgning • Excel regneark (til opstilling af tabeller og diagrammer) • Word

[Retur til forside](#)

Titel 5	Virksomhedens økonomi og logistikstyring
Indhold	<p><u>Forlaget Systime Virksomhedsøkonomi A2</u></p> <p>Kapitel 23 Økonomiske beslutninger</p> <p>Kapitel 24 Logistik</p> <p>Logistikbegrebet, logistiksystemet og logistikprocessen, værdikæde og forsyningskæde. Logistikstrategi,</p> <p>Kapitel 25 Logistisk effektivitet</p> <p>Leveringsservice, logistikomkostninger, logistiske sammenhænge. Trade-off og trade up. Analyse af logistikomkostninger. Varelagerets omsætningshastighed. Analyse af leveringsservice: kvalitative, kvantitative, Gab, benchmarking</p> <p>Kapitel 26 Indkøbsstyring</p> <p>Forsyningsstrategi, Make or buy, købsstrategi, indkøbsplanlægning, ABC-analyser</p> <p>Kapitel 27 Lagerstyring</p> <p>Lagertyper, lagermotiver, lagerdisponering, lagermodel, optimal indkøbsstørrelse: tabel, grafisk, Wilsons formel, lagerindretning</p> <p>Kapitel 28 Produktionsstyring</p> <p>Produktionsfunktionen, produktionsstrategi, produktionsformer, produktionslayout, produktionssystemer MRP, JIT og LEAN</p> <p>Kapitel 29 Distributionsstyring</p> <p>Salgsfunktionen, lagerstruktur, transportformer, valg mellem transportformer - TDC-formlen, Valg mellem egen transport og outsourcing af transport.</p>
Omfang	Ca.60 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Der anvendes deduktiv undervisningsmetode til indlæring af faglige begreber og metoder og en elevaktiverende arbejdsform ved den praktiske anvendelse af begreber og metoder i forbindelse med løsning af diverse problemstillinger.</p> <p>Med udgangspunkt i et problembaseret undervisningsprincip foretages der en progression fra klasserum (deduktiv undervisning) til træningsrum (induktiv undervisning).</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>I tilrettelæggelsen af undervisningen er der lagt vægt på at eleverne i arbejdet udvikler både faglige og personlige kompetencer</p> <p>Følgende arbejdsformer finder anvendelse:</p> <p>Forelæsning v/lærere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gruppesarbejde/projektarbejde • Eksamenstræning (præsentation) <p>It anvendes til problemløsning, informationssøgning og som praktisk redskab til fremstilling af tabeller samt diagrammer.</p> <p>Eleverne skal arbejde med IT inden for forskellige områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informationssøgning • Excel regneark (til opstilling af tabeller og diagrammer) • Word

[Retur til forside](#)

Titel 6	Aktivitets- og kapacitetsoptimering
Indhold	Bang, Frølich, Hassing, Poulsen og Størup: ” Virksomhedsøkonomi A2”, Systime, 1. udgave, 1. oplag, kapitel 30 Mere om omkostninger kapitel 31 Aktivitetsoptimering kapitel 32 Styring af kapacitet og knappe resurser.
Omfang	Ca. 55 lektioner
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: - Mere om omkostninger - Aktivitetsoptimering, totalmetode, enhedsmetode, differencemetode - Nulpunktsberegninger - Knap kapacitet - Lineær programmering
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuel og gruppevis opgaveløsning. Anvendelse af regneark og præsentationsprogram. Eksamenstræning

[Retur til forside](#)

Titel 7	Investering
Indhold	Bang, Frølich, Hassing, Poulsen og Størup: ” Virksomhedsøkonomi A2”, Systeme, 1. udgave, 1. oplag, kapitel 33 Investering
Omfang	Ca. 20 lektioner
Særlige fokuspunkter	-Investeringsårsager - Kapitalværdimetoden - Intern rente - Følsomhedsberegninger
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuel og gruppevis opgaveløsning. Anvendelse af regneark. Eksamenstræning.

[Retur til forside](#)

Titel 8	Budgettering
Indhold	Bang, Frølich, Hassing, Poulsen og Størup: ” Virksomhedsøkonomi A2”, Systeme, 1. udgave, 1. oplag, kapitel 34 Planlægning og budgetplanlægning kapitel 35 Budgetudarbejdelse kapitel 36 Budgetkontrol
Omfang	Ca. 24 lektioner
Særlige fokuspunkter	- Budgetprocedure - Udarbejdelse af budgetter – likviditet, resultat, balance - Budgetter for forskellige virksomhedstyper - Budgetkontrol – af resultat og likviditet
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuel og gruppevis opgaveløsning. Anvendelse af regneark. Eksamenstræning

[Retur til forside](#)